

รายวิชาภาษาไทย

รหัสวิชา ท๑๓๑๐๑

ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๓

เรื่อง การสื่อสารในโอกาสต่าง ๆ

ครูผู้สอน ครูเกศวลี มะลิโชติ
ครูอนุชา อินทร์พ่วง

เรื่อง การสื่อสารในโอกาสต่าง ๆ

จุดประสงค์การเรียนรู้

๑. เลือกใช้คำและวิธีการสื่อสารในโอกาสต่าง ๆ ได้
๒. พูดและเขียนประโยคในโอกาสต่าง ๆ ได้
๓. เห็นความสำคัญของการพูดสื่อสารในโอกาสต่าง ๆ

แม่ไก่กำลังออกไข่

แม่ไก่ออกไข่ ๒ ฟอง

แม่ไก่ตัวโต

ชายหาดสวยงาม
และสะอาด เพราะที่
ชายหาดไม่มีขยะ

บริเวณชายหาด
ลมพัดเย็นสบาย

เขามาพักผ่อนตากอากาศบริเวณชายหาด

นักเรียนผู้ชาย
กำลังกวาดขยะ
ส่วนนักเรียนผู้หญิง
กำลังเช็ดโต๊ะ
เขาทั้งสองช่วยกัน
อย่างขะมักเขม้น

นักเรียนช่วยกันทำความสะอาดห้องเรียน

อย่าปีนต้นไม้

จงใช้ความระมัดระวัง

ระวังพลาดตกลงมา

ใบความรู้ที่ ๘ เรื่อง การสื่อสาร ในโอกาสต่าง ๆ

ใบความรู้ที่ ๘ เรื่อง การสื่อสารในโอกาสต่าง ๆ
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๑ เรื่อง ไตร่ตรองลงพูด
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑๐ เรื่อง การสื่อสารในโอกาสต่าง ๆ
รายวิชาภาษาไทย รหัสวิชา ท๑๓๑๐๑ ภาคเรียนที่ ๒ ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๓

การสื่อสารในโอกาสต่าง ๆ

ประโยคที่เราใช้ในการสื่อสารมีหลายชนิด ได้แก่ ประโยคบอกเล่า ประโยคปฏิเสธ ประโยคคำถาม ประโยคขอร้อง ประโยคคำสั่ง ประโยค แสดงความต้องการ

๑. **ประโยคบอกเล่า** เป็นประโยคที่บอกให้ทราบว่า **ใคร ทำอะไร**
ตัวอย่าง กระจายกินผัก แม่ทำอาหาร น้องกินนม

๒. **ประโยคปฏิเสธ** เป็นประโยคไม่ยอมรับ หรือคัดค้าน บอกให้ทราบว่า
ประธานไม่ได้เป็นผู้กระทำ มักมีคำว่า **ไม่ ไม่ได้ มิได้** อยู่ในประโยค
ตัวอย่าง ฝนไม่ได้ตก นักเรียนไม่คุยกันเวลาเรียน

๓. **ประโยคคำถาม** เป็นประโยคที่แสดงความสงสัย และต้องการคำตอบ
ในประโยคมักมีคำว่า **ใคร ที่ไหน อะไร ทำไม อย่างไร**
ตัวอย่าง ใครเอาหนังสือไป ทำไมน้องร้องไห้

๔. **ประโยคขอร้อง** เป็นประโยคที่มีใจความเพื่อขอความช่วยเหลือให้ใคร
ช่วยเหลือหรือไม่ให้ทำสิ่งใดสิ่งหนึ่ง ซึ่งจะละประธานของประโยคไว้ มีคำว่า
กรุณา โปรด ช่วย อยู่หน้าประโยค
ตัวอย่าง กรุณายกเก้าอี้ให้ด้วยค่ะ โปรดรักษาความสะอาด

๕. **ประโยคคำสั่ง** เป็นประโยคที่ให้ทำหรือห้ามทำสิ่งใดสิ่งหนึ่ง ซึ่งจะละ
ประธานของประโยคไว้ แต่จะใช้คำกริยาหรือคำว่า **อย่า ห้าม จง** ขึ้นต้น
ประโยค

ตัวอย่าง จงแปรงฟันก่อนนอน ห้ามจับสัตว์น้ำ อย่าเล่นไฟ

๖. **ประโยคแสดงความต้องการ** แสดงถึงความอยากได้ อยากมี อยาก
เป็น

ตัวอย่าง ฉันอยากไปเที่ยวทะเล ฉันต้องการกินข้าวผัด

ประโยชน์เพื่อการสื่อสาร

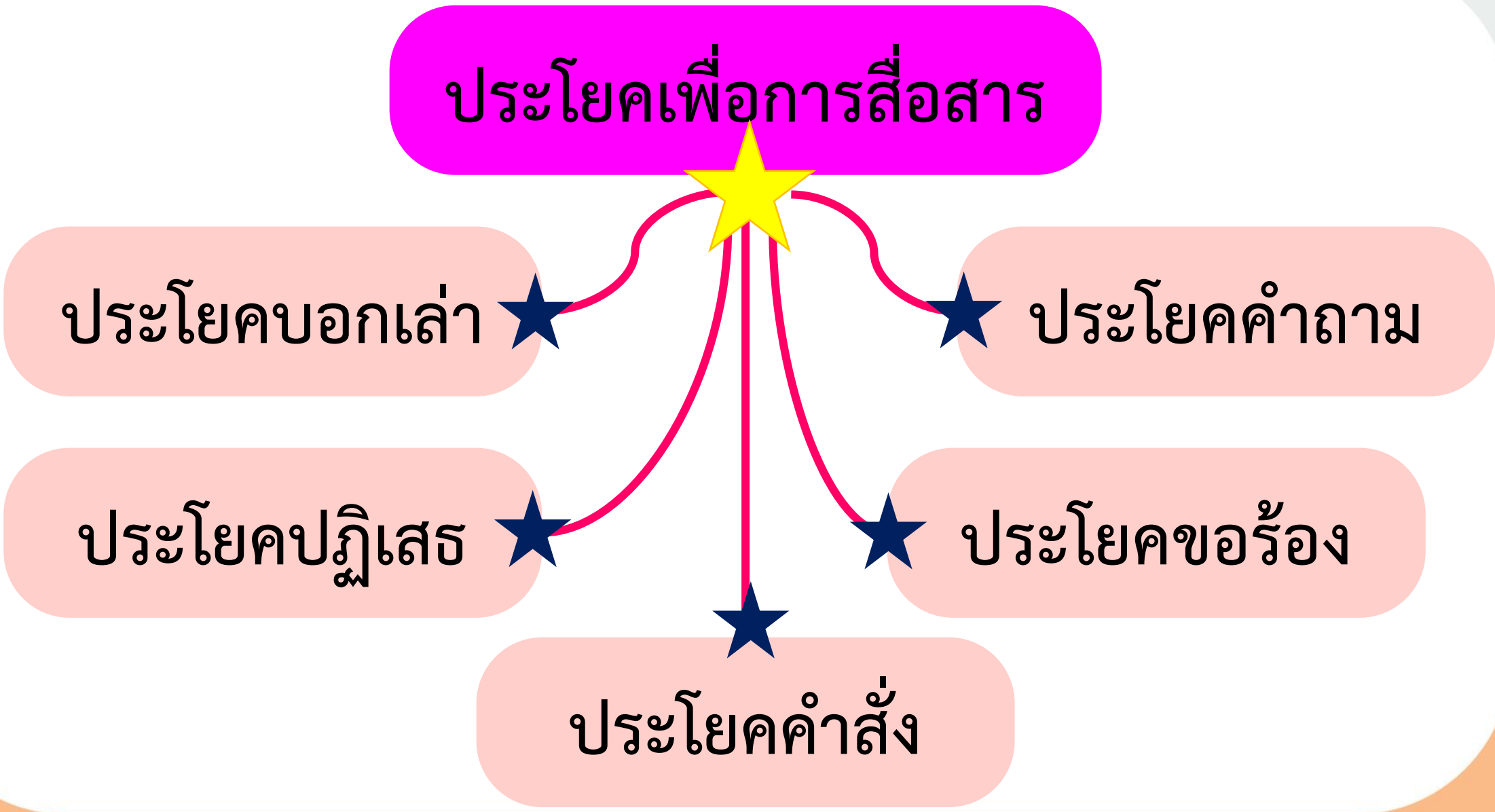
ประโยชน์บอกเล่า

ประโยชน์คำถาม

ประโยชน์ปฏิเสธ

ประโยชน์ขอร้อง

ประโยชน์คำสั่ง

การพูด

เป็นการสื่อสารที่สำคัญ

ซึ่งเราต้องใช้ในชีวิตประจำวัน

โดยการใช้อยุทธลักษณะ คือ
เสียง ภาษาท่าทาง สีหน้า
แววตา เพื่อถ่ายทอด
ความรู้สึกนึกคิดระหว่างกัน

การพูดในชีวิตประจำวันของคนเรานั้น
นอกจากจะสื่อความรู้ความเข้าใจ
เรื่องราวต่าง ๆ แล้ว ยังต้องสื่ออารมณ์
ความรู้สึกถ่ายทอดไปสู่กันและกันด้วย

ฉะนั้นการพูดจាកันนอกจากจะพูดคุย
กันตามปกติแล้ว ยังมีการพูดในโอกาส
พิเศษ เช่น การพูดในงานมงคล งานศพ
การเข้าสมาคมในโอกาสต่าง ๆ

จึงจำเป็นสำหรับทุกคน
ที่ต้องฝึกฝนการใช้คำพูด
ให้ถูกต้องไพเราะเหมาะสม
เหมาะสมกับเหตุการณ์ต่างๆ

การพูดในโอกาสต่างๆ

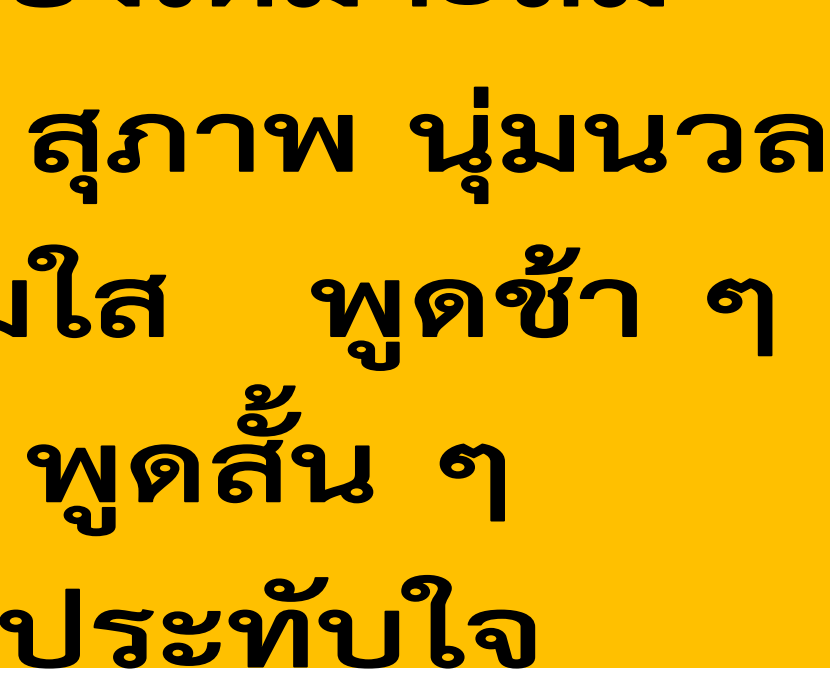
๑. การพูดแนะนำ

แนะนำตนเอง แนะนำผู้อื่น

๒. การพูดแสดงความยินดี

ใช้คำพูดให้ถูกต้องเหมาะสม
ใช้น้ำเสียง ท่าทาง สุนภาพ นุ่มนวล
ใบหน้ายิ้มแย้มแจ่มใส พูดช้า ๆ
ชัดเจน ชัดคำ พูดสั้น ๆ
ให้ได้ใจความประทับใจ

๓. การพูดแสดงความเสียใจ

พูดถึงเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นให้เป็นเรื่องปกติ

แสดงความรู้สึกห่วงใยร่วมสุขร่วมทุกข์ด้วย

พูดด้วยน้ำเสียงแสดงความเศร้าสลดใจ

พูดด้วยวาจาที่สุภาพ

พูดให้กำลังใจและยินดีที่จะช่วย

๕.การกล่าวขอขอบคุณ

ขอบใจ

ขอบคุณ

ขอบพระคุณ

๕. การกล่าวอวยพร

กล่าวถึงโอกาสและวันสำคัญนั้น ๆ

ควรใช้คำพูดที่สุภาพ
ไพเราะ ถูกต้อง
เหมาะสมกับกลุ่มผู้ฟัง

๒. การกล่าวต้อนรับ

กล่าวแสดงความยินดี
ที่ได้มีโอกาสต้อนรับ

๗. การพูดสนทนาทางโทรศัพท์

น้ำเสียง อ่อนคำสุภาพ อ่อนโยน
มีมารยาทการพูด

มารยาทในการพูด

๑. กล่าวทักทายผู้พูด

ด้วยน้ำเสียงอันนุ่มนวล

๒. ให้เกียรตผู้ฟัง

๓. เลือกเรื่องที่จะพูดให้เหมาะสม
กับสถานการณ์ วัย
โอกาส และกาลเทศะ

๔.พูดโดยใช้ถ้อยคำที่สุภาพ
ไม่ใช้คำหยาบ
และไม่พูดกระโชกโฮกฮาก

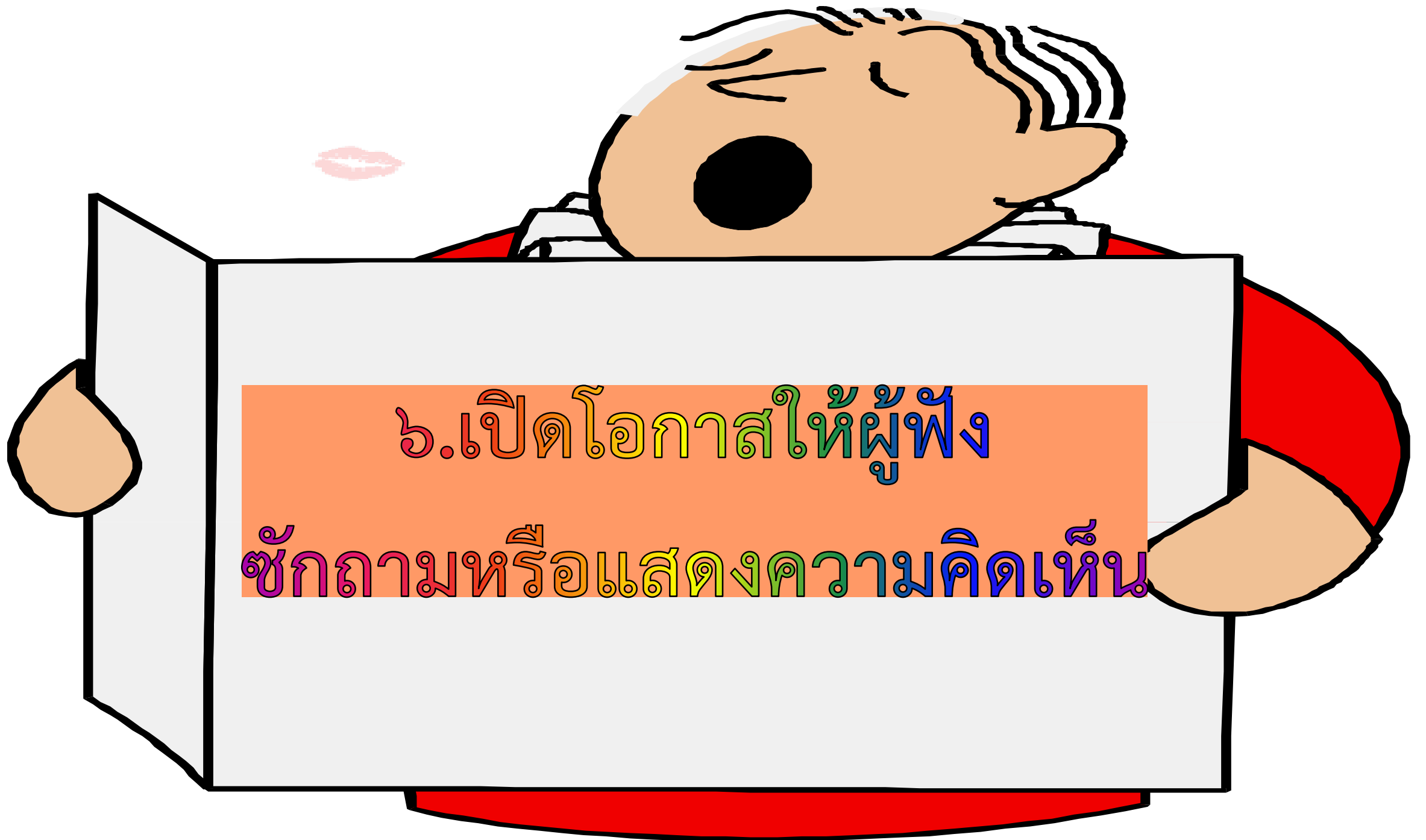

๕. กล่าวคำขอโทษ

เมื่อพูดผิด

และกล่าวคำขอบคุณ

เมื่อได้รับการยกย่อง

๖.เปิดโอกาสให้ผู้ฟัง

ซักถามหรือแสดงความคิดเห็น

การพูดขอบคุณ

เมื่อคุณครู

มอบอุปกรณ์การเรียนให้

การพูดขอบคุณ

เมื่อมีคนอวยพรวันเกิดให้

การพูดขอโทษ

เมื่อเดินชนกับคุณครู

การพูดขอโทษ

เมื่อเดินถอยหลังชนเพื่อน

การพูดขอร้อง

เพื่อให้ครูยกโทษให้ เมื่อทำ
หน้าจอคอมพิวเตอร์ครูแตก

การพูดขอความช่วยเหลือ

เพื่อให้เพื่อนแบ่งดินน้ำมันให้

การพูดขอความช่วยเหลือ

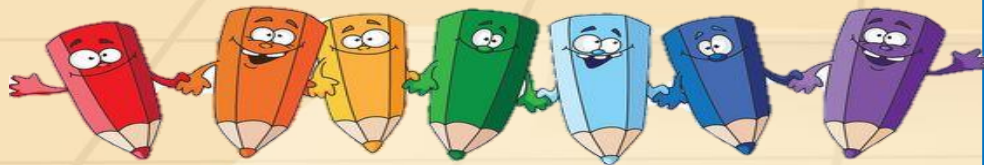
เพื่อให้เพื่อนช่วยทำความสะอาด
สະอาดห้องเรียน

พูดอวยพรวันเกิด

ใบงานที่ ๑๑

เรื่อง การสื่อสาร ในโอกาสต่าง ๆ

ใบงานที่ ๑๑ เรื่อง การสื่อสารในโอกาสต่าง ๆ
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๑ เรื่อง ไตร่ตรองลองพูด
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑๐ เรื่อง การสื่อสารในโอกาสต่าง ๆ
รายวิชาภาษาไทย รหัสวิชา ท๑๓๑๐๑ ภาคเรียนที่ ๒ ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๓

คำชี้แจง

ตอนที่ ๑ เขียนชนิดของประโยคลงในช่องว่าง

๑. ใครเป็นเจ้าของโทรศัพท์เครื่องนี้
๒. ฉันไม่เคยเอารถเอาเปรียบผู้อื่น
๓. ใครจะกินขนมบ้าง
๔. กรุณาถอดรองเท้าก่อนเข้าห้อง
๕. ออกไปนอกห้องเดี๋ยวนี้
๖. ฉันรับประทานข้าวผัด

ตอนที่ ๒ แต่งประโยคตามที่กำหนด

๑. ตอบคำถามเป็นประโยคบอกเล่า
นักเรียนชอบเรียนวิชาใดมากที่สุด
.....
๒. เปลี่ยนประโยคต่อไปนี้ให้เป็นประโยคปฏิเสธ
เด็ก ๆ ชอบรับประทานน้ำพริกปลาทุ
.....
๓. เขียนประโยคคำถามจากประโยคคำตอบ
แม่ทำอาหารไปให้คุณยาย
.....
๔. เปลี่ยนประโยคให้เป็นประโยคแสดงความต้องการ
ที่เป็นนักร้อง
.....

บทบาทครูปลายทาง

๑. เตรียมใบความรู้และใบงานให้เด็ก
๒. อธิบายเพิ่มเติมให้เด็กที่เรียนรู้ช้า
๓. กำกับให้เด็กทำงานเสร็จตามเวลา
๔. ให้กำลังใจและสังเกตพฤติกรรมเด็ก

บทบาทนักเรียน

๑. นักเรียนทำใบงานที่ ๑๑ เรื่อง การสื่อสาร ในโอกาสต่าง ๆ
๒. เมื่อพบข้อสงสัยหรือไม่เข้าใจให้สอบถามครูผู้สอน
๓. นักเรียนสามารถตกแต่งใบงานได้

๑. ใครเป็นเจ้าของโทรศัพท์เครื่องนี้

ประโยคคำถาม

A vibrant, cartoon-style illustration of a landscape. At the top left, a rainbow arches across the sky. In the top right, a bright sun with rays is visible. The background features a light blue sky and a green field. On the left, there is a large, leafy green tree. On the right, a smaller tree with a brown trunk and green foliage is shown, with a grey owl perched on its branch. The bottom of the image is decorated with various colorful flowers, including purple, white, and red ones. The entire scene is framed by a brown border.

๒. ฉันไม่เคยเอาการ์ดเอาเปรียบผู้อื่น

ประโยชน์คุณปฏิเสธ

A vibrant, cartoon-style illustration of a landscape. At the top left, a rainbow arches across the sky. In the top right, a bright sun with rays is visible. The background features a large green tree on the left and a smaller tree on the right with a grey owl perched on its branch. The foreground is a green field with several colorful flowers, including purple and red ones. The entire scene is framed by a brown border.

๓. ใครจะกินขนมบ้าง

ประโยคคำถาม

A vibrant, cartoon-style illustration of a landscape. At the top left, a rainbow arches across the sky. In the top right, a bright sun with rays is visible. The background features a light blue sky and a green field. On the left, there is a large, leafy green tree. On the right, a smaller tree with a brown trunk and green foliage is shown. In the foreground, several colorful flowers (purple, white, red, and yellow) are scattered across the grass. The entire scene is framed by a brown border.

๔. กรุณาถอดรองเท้าก่อนเข้าห้อง

ประโยชน์ของรองเท้า

๕. ออกไปนอกห้องเดี๋ยวนี้

ประโยคคำสั่ง

A vibrant, cartoon-style illustration of a landscape. At the top left, a rainbow arches across the sky. In the top right, a bright sun with rays is visible. The background features a large green tree on the left and a smaller tree on the right with a grey owl perched on its branch. The foreground is a green field with several colorful flowers, including purple and red ones. The entire scene is framed by a brown border.

๒. ฉันทน์รับประธานข่าวผิด

ประโยชน์คบออกเล่า

๑.นักเรียนชอบเรียนวิชาใดมากที่สุด

ภาษาไทย

๒.เด็ก ๆ ชอบรับประทานน้ำพริกปลาทุ

เด็ก ๆ ไม่ชอบรับประทานน้ำพริกปลาทุ

๓.แม่ทำอาหารไปให้คุณยาย

ใครทำอาหารไปให้คุณยาย

แม่ทำอาหารไปให้ใคร

๕. พี่เป็นน้ากว่าตู่

พี่อยากเป็นน้ากว่าตู่

สรุป

สิ่งที่ได้เรียนรู้ในวันนี้

การสื่อสารในโอกาสต่าง ๆ

การพูดสื่อสารในโอกาสต่าง ๆ

ถึงบางพุดพุดดีเป็นศรีศักดิ์

มีคนรักรสถ้อยอร่อยจิต

แม่นพุดชั่วตัวตายทำลายมิตร

จะชอบผิดในมนุษย์เพราะพุดจา

กลอนสุนทรภู่ บางตอนจาก "นิราศภูเขาทอง"

การพูด

ในแต่ละครั้ง

ไม่ควรทำให้ผู้อื่น

เสียหาย เสียใจ

เสียหน้า เสียความรู้สึก

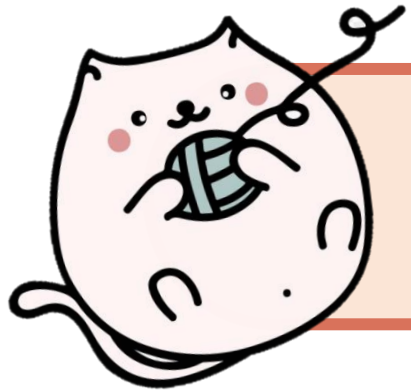
เพราะถ้าพูดได้ทั้ง ๔ ข้อ

ผู้ที่พูด

อาจจะ

เสียชีวิต

สิ่งที่ต้องเตรียมในครั้งต่อไป

หน่วยที่ ๑๒

๑. ใบความรู้ที่ ๑ เรื่อง การอ่านออกเสียง
๒. ใบงานที่ ๑ เรื่อง หาคำหาความหมาย

บทเรียนครั้งต่อไป

เรื่อง การอ่านออกเสียง
มนุษย์กับการบิน

ดาวน์โหลดเอกสารได้ที่ www.dltv.ac.th

รายวิชาภาษาไทย
ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๓

